

єдиних стандартів управління людськими ресурсами в органах влади. Ефективна модель управління людськими ресурсами сприяє розкриттю потенціалу кожного службовця, підвищенню продуктивності праці та реалізації принципів корпоративної і соціальної культури органів публічної влади.

Публічні службовці, як й інші працівники, користуються загальним правом на підвищення кваліфікації. Більшість нормативних актів проголошують обов'язок проходити підвищення кваліфікації, зокрема займатися самоосвітою, тобто підтримувати на сучасному рівні свої знання та кваліфікацію. Забезпечення професійного навчання публічних службовців, має здійснюватись шляхом оптимізації системи підготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації. Необхідно розробити методичні рекомендації для служб управління персоналом органів публічної влади щодо організації самоосвіти та запровадити відповідні навчальні модулі з використанням інтерактивних технологій. Ринок освітніх послуг з професійного навчання є доволі закритим для недержавних суб'єктів надання освітніх послуг, а тому доцільно створити дієвий механізм співпраці різних суб'єктів професійного навчання державних службовців, що призвів би до ефективного використання ресурсів у професійному навчанні.

Отже, прийняття низки нормативно-правових актів та ефективна реалізація закону України «Про державну службу» у комплексі із запропонованими напрямками вдосконалення управління людськими ресурсами в органах публічної влади забезпечить ефективні умови прозорого державотворення.

Список використаної літератури

1. Про деякі питання реформування державного управління України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.
2. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/88919/page5>.
3. Типове положення про службу управління персоналом державного органу: затверджено наказом Нацдержслужби від 03 березня 2016 р. № 47. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0438-16>.
4. Про схвалення стратегії реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 227. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.

Ольга ПОСАДСЬКА

*Головний державний виконавець
Амур-Нижньодніпровського відділу
державної виконавчої служби м. Дніпра
ГТУЮ у Дніпропетровській області*

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ДЕРЖАВНОЮ ВИКОНАВЧОЮ СЛУЖБОЮ

Питання реформування системи виконання рішень судів та інших органів в Україні відповідно до європейських стандартів є одним із пріоритетних напрямків у діяльності Міністерства юстиції України та самої ДВС, адже якість та стандарти виконавчого провадження мають бути такі, щоб реально забезпечити на національному та європейському рівні одне з головних прав людини - право на справедливий суд у розумні строки, передбачені в п. 1 статті 6 Європейської конвенції з прав людини та вітчизняного законодавства.

Сьогодні, згідно українського законодавства, Державна виконавча служба реалізує один із найважливіших видів державної діяльності з формування професійних фахових кадрів з метою виконання завдань держави щодо реалізації функції захисту прав і свобод людини та забезпечення своєчасного, повного і неупередженого примусового виконання рішень, передбачених законом.

Характеризуючи державну виконавчу службу, можемо зазначити те, що вона забезпечує суспільно (соціально) корисну діяльність; спрямована на справедливу та об'єктивну реалізацію прав, свобод і законних інтересів як людини, так і суспільства в цілому. Важливим аспектом діяльності ДВС є те, що вона є урядовим органом державного управління у складі Міністерства юстиції України, і тільки вона стосується реалізації єдиної державної політики у сфері примусового виконання рішень [3].

Метою функціонування Державної виконавчої служби є забезпечення діяльності щодо здійснення виконання рішень судів та інших органів відповідно до законів України. Це означає, що вона забезпечує завдання особливо значущого характеру. Тобто, характеризуючи дану структуру, виходимо з того, яке місце займає професійна діяльність державних виконавців щодо вирішення завдань, які перед ними стоять.

У зв'язку з цим акцентую увагу на тому, що важливу роль у справі захисту прав і свобод людини та громадянина відіграє Державна виконавча служба, працівники якої наділені значними повноваженнями у зазначеній сфері. Їх діяльність спрямована на виконання важливої функції в механізмі держави, має соціальну спрямованість, однак обмежена їх компетенцією та має просторові межі – як правило, обмежена

територіальною підвідомчістю, відповідними інструкціями та посадовими функціями.

Завданням Державної виконавчої служби є своєчасне, повне і неупереджене примусове виконання рішень, передбачених законом. Положення закону про те, що Державна виконавча служба входить до системи органів Міністерства юстиції, означає, що всі організаційні питання щодо формування штату і створення умов праці, фінансування нової служби, а також безпосереднього керівництва і контролю за діяльністю останньої здійснює Міністерство юстиції України та виконує рішення судів та інших органів становить собою визначення юрисдикції нового органу виконавчої влади.

Отже, Державна виконавча служба входить до системи органів Міністерства юстиції України і є єдиним державним органом зі здійснення примусового виконання рішень судів та інших органів відповідно до законодавства України.

В нашій державі щоденно органами державної влади різного спрямування і компетенції приймається значний масив рішень, які підлягають виконанню Державною виконавчою службою.

У сфері правоохоронної діяльності держави діють різноманітні державні органи та недержавні організації, однак Державна виконавча служба - єдина служба, що здійснює прямі контакти з юридичними та фізичними особами щодо забезпечення їх прав у сфері примусового виконання рішень. Підтверджуємо думку О. Клименко відносно того, що «державна виконавча служба наділена широким колом владних повноважень, а також відрізняються специфічними властивостями, які її виділяють серед інших суб'єктів правоохоронної діяльності» [6, с. 80 – 81].

Державні службові відносини сьогодні складаються непросто. Так, з боку населення немає довіри до Державної виконавчої служби. Престиж праці працівників служби у зв'язку з неможливістю в установленій термін реалізувати рішення суду (посадових осіб), захистити право громадянина, суттєво знизився. Залежить це як від суб'єктивних, так і від об'єктивних причин.

Окрім того діяльність працівників Державної виконавчої служби тісно пов'язана з такими поняттями, як професіоналізм і компетентність. Адже ефективність виконання завдань, які стоять перед працівниками Державної виконавчої служби, безпосередньо пов'язана з професіоналізмом і компетентністю, що вимагає наполегливої праці в даному напрямку.

Отже, Державна виконавча служба функціонує як державна служба і має наступні елементи (ознаки): державна виконавча служба може здійснюватися не будь-яким способом, а лише з допомогою застосування юридичних заходів впливу:

1) звернення стягнення на майно боржника;

2) звернення стягнення на заробітну плату (заробіток), доходи, пенсію, стипендію боржника;

3) вилучення в боржника і передання стягувачеві певних предметів, зазначених у рішенні;

4) інших заходів, передбачених рішенням.

Реалізація завдань Державної виконавчої служби завжди повинно відповідати припису закону чи іншого правового акту. Тільки вони можуть бути основою застосування конкретного заходу впливу та чітко визначати його зміст [9, с. 143 – 146]. Орган, який застосував такий вплив, зобов'язаний виконувати відповідне розпорядження; діяльність Державної виконавчої служби реалізується в установленому законом порядку з дотриманням установлених певних процедур:

– надання сторонам виконавчого провадження та їх представникам можливості ознайомитися з матеріалами виконавчого провадження;

– залучення до проведення виконавчих дій понятих, працівників ОВС, інших осіб у встановленому порядку, а також експертів, спеціалістів,

– для оцінювання майна ? суб'єктів оціночної діяльності, суб'єктів господарювання тощо;

– діяльність державної виконавчої служби реалізується з допомогою спеціально уповноважених державних органів, які комплектуються відповідним чином підготовленими службовцями – переважно юристами, а також фахівцями, які володіють знаннями з інших галузей.

Державна виконавча служба України є специфічним елементом держави, який здійснює примусове виконання рішень, забезпечує охорону прав людини та громадянина, забезпечує суспільно (соціально) корисну діяльність, яку слід розглядати як інтелектуальну та спрямовану на об'єктивну реалізацію прав, свобод і законних інтересів як людини, так і суспільства в цілому.

Специфіка виконання повноважень державними органами полягає в тому, що вони діють у підсистемі публічного права (конституційне, адміністративне право), для якого характерним є імперативний метод – юридичної субординації та підпорядкованості. Саме Державна виконавча служба, відновлюючи порушені права та свободи, має забезпечити невідворотність майнової та іншої юридичної відповідальності несумлінних боржників у цивільному та економічному обігу.

Відповідно Державна виконавча служба є специфічним елементом держави, який здійснює примусове виконання рішень, забезпечує охорону прав людини та громадянина й має велику соціальну значущість для українського суспільства.

Діяльність державних службовців Державної виконавчої служби в Україні потребує певних змін у правосвідомості державних виконавців, формування нових ціннісних орієнтирів, спрямованих на захист прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у процесі виконання рішень судів та інших органів.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про виконавче провадження» від 02.06.2016 № 1404-VIII (Редакція від 31.08.2018, підстава – 2462-VIII) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 30, ст. 542.
2. Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів». Редакція від 28.08.2018, підстава – 2475-VIII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.
3. Закон України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 17, ст.158). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.
4. Бабич В. А. Державна виконавча служба: правова природа та перспективи реформування / В. А. Бабич // Адвокат. – 2012. – № 1. – С. 25 – 28.
5. Гук Б. М. Поняття державної виконавчої служби та її місце в системі органів державної влади України / Б. М. Гук // Право і безпека. – 2011. – № 2. – С. 21 – 28.
6. Клименко О. С. Принципи діяльності Державної виконавчої служби України з примусового виконання рішень судів та інших юрисдикційних органів / О. С. Клименко // Право і суспільство. – 2010. – № 2. – С. 79 – 85.
7. Крупнова Л. Значення принципу законності в Діяльності Державної виконавчої служби України / Л. Крупнова // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – № 1. – С. 69 – 74.
8. Литвин Н. А. Шляхи вдосконалення діяльності державної виконавчої служби України / Н. А. Литвин, Л. В. Крупнова // Південноукраїнський правничий часопис Одеського державного університету внутрішніх справ. – 2011. – Вип. № 1. – С. 24 – 27.
9. Макушев П. В. Державна виконавча служба в Україні: адміністративно-правове дослідження: дис. док. юрид наук: 12.00.07 / порівняльна характеристика та перспективи застосування в Україні / І. С. Кузьмша // Вісник Запорізького національного університету. – 2015. – С. 139 – 145.

Олена РАЧИНСЬКА

завідувач сектору координації ТАІЕХ
відділу управління проектами Центру адаптації
державної служби до стандартів ЄС

НЕУРЯДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Під неурядовими організаціями (англ. *non-governmental organizations*) розуміють локальні, національні чи міжнародні об'єднання людей, діяльність яких здійснюється з ініціативи громадян, а не із санкції чи вказівки уряду, та не має на меті отримання прибутку. Неурядові

організації виконують широке коло функцій, як-от захист прав людини, надання допомоги біженцям, боротьба за роззброєння, здійснення дослідницьких та освітніх заходів. Існування таких організацій виражає прагнення громадян самим впливати на своє життя й на оточення.

Таким чином, неурядові організації створюють можливість для людей безпосередньо брати участь у розв'язанні проблем власного життя, у прийнятті відповідних рішень, у налагодженні партнерської співпраці між собою та з державними органами і міжнародними організаціями. Вони здатні формувати політичний порядок денний – висувати питання, які потребують політичного розв'язання, домагатися внесення їх на розгляд до законодавчих органів та міжнародних форумів, а також готувати пропозиції для ухвалення відповідних рішень. Вважається, що неурядові організації мають дещо менший вплив у політичній сфері, ніж у сферах соціальної та гуманітарній [3, с. 409 – 410].

Водночас слід зазначити, що в світі вироблене узагальнююче поняття щодо таких організацій: NGO (*non-governmental organizations* / термін було введено в обіг 1945 року Організацією Об'єднаних Націй). Як правило, вони формуються від статусу чи сутності їхньої діяльності:

- MBO / PBO (*mutual / public benefit organizations*) – організації, діяльність яких спрямована на користь суспільству чи його групам;
- PO (*peoples organizations*) – народні організації;
- PVO (*private voluntary organizations*) – приватні добровільні організації;
- CSO (*civil society organizations*) – організації громадських об'єднань;
- NPO / NFPO (*not-profit /not-for-profit organizations*) ? неприбуткові (некомерційні) організації, які діють не заради прибутку) [5, с. 22 – 23].

Спробу класифікувати неурядові організації у світовому масштабі було здійснено в Університеті Джонса Гопкінса. У результаті відповідна класифікація, яка отримала назву Міжнародної класифікації недержавного (та неприбуткового) сектору, розподілила громадські організації на десять основних категорій: культура і відпочинок; освіта і наукові дослідження; охорона здоров'я; соціальні служби; навколишнє середовище; розвиток і житлово-комунальне господарство; адвокатура і політика; філантропічне посередництво та підтримка; міжнародна діяльність; бізнес, професійні спілки [6, с. 17].

Характеризуючи сучасну картину діяльності громадських організацій країн-членів Європейського Союзу, можна систематизувати окремі напрями їхньої роботи:

- протидія бідності, безпритульності та реалізація інших соціально-економічних прав;
- права людини в галузі охорони здоров'я та права осіб літнього віку;
- реалізація прав на безпечне природне середовище;
- протидія корупції органів влади;